

HENSTILLINGER

KOMMISSIONENS HENSTILLING (EU) 2018/951

af 22. juni 2018

om standarder for ligestillingsorganer

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union bygger Unionen på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikkeforskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd.
- (2) I artikel 8 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde hedder det videre, at Unionen i alle sine aktiviteter tilstræber at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.
- (3) Artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder forbyder enhver forskelsbehandling på grund af køn, race, etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Retten til ligestilling mellem kvinder og mænd på alle områder, herunder i forbindelse med beskæftigelse, arbejde og løn, er forankret i chartrets artikel 23. I chartrets artikel 26 anerkendes og respekteres retten for mennesker med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi, deres sociale og erhvervsmæssige integration og deres deltagelse i samfundslivet. Endvidere er princippet om, at alle mennesker er lige for loven, forankret i artikel 20 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- (4) I henhold til artikel 19 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde kan Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed efter en særlig lovgivningsprocedure og efter Europa-Parlamentets godkendelse, træffe hensigtsmæssige foranstaltninger til at bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering med forbehold af traktaternes øvrige bestemmelser og inden for rammerne af de beføjelser, som traktaterne tillægger Unionen. I henhold til artikel 157, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde vedtager Europa-Parlamentet og Rådet foranstaltninger, der skal sikre anvendelsen af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv, herunder princippet om lige løn for samme arbejde eller arbejde af samme værdi.
- (5) Der er vedtaget en række direktiver om forbud mod forskelsbehandling på de relevante områder på grundlag af disse bestemmelser.
- (6) Rådets direktiv 2000/43/EF ⁽¹⁾ forbyder direkte og indirekte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, herunder chikane. Det finder anvendelse på alle personer i både den offentlige og den private sektor, herunder offentlige organer, for så vidt angår a) vilkårene for adgang til lønnet beskæftigelse, udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed og erhvervsmæssig beskæftigelse, herunder udvælgelseskriterier og ansættelsesvilkår, uanset sektor eller branche og uanset niveau i erhvervshierarkiet, herunder i henseende til forfremmelse, b) adgang til alle typer af og niveauer for erhvervsvejledning, erhvervsuddannelse, erhvervsmæssig videreuddannelse og omskoling, herunder praktisk arbejds erfaring, c) beskæftigelse og arbejdsvilkår, herunder afskedigelse

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse (EFT L 180 af 19.7.2000, s. 22).

og løn, d) medlemskab af og deltagelse i en arbejdstager- eller arbejdsgiverorganisation eller en organisation, hvis medlemmer udøver et bestemt erhverv, herunder de fordele, sådanne organisationer giver medlemmerne, e) social beskyttelse, herunder social sikring og sundhedspleje, f) sociale goder, g) uddannelse og h) adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, herunder bolig.

- (7) Rådets direktiv 2000/78/EF ⁽¹⁾ forbyder direkte eller indirekte forskelsbehandling, herunder chikane, på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering med hensyn til beskæftigelse, erhverv og erhvervsuddannelse. Det finder anvendelse på alle personer i både den offentlige og den private sektor, herunder offentlige organer, for så vidt angår litra a)-d) i foregående betragtning.
- (8) Rådets direktiv 2004/113/EF ⁽²⁾ forbyder direkte og indirekte forskelsbehandling på grund af køn, herunder chikane og sexchikane, i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser.
- (9) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF ⁽³⁾ om ligebehandling af mænd og kvinder indeholder et forbud mod direkte og indirekte forskelsbehandling på grund af køn, herunder chikane og sexchikane, for så vidt angår adgang til beskæftigelse, herunder forfremmelse, og til erhvervsuddannelse, arbejdsvilkår, herunder løn, og erhvervstilknyttede sociale sikringsordninger.
- (10) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/41/EU ⁽⁴⁾ forbyder direkte og indirekte forskelsbehandling, herunder chikane og sexchikane, mellem mænd og kvinder i selvstændige erhverv. Direktivets anvendelsesområde omfatter alle former for forskelsbehandling, men social beskyttelse og barselsydelser er nævnt specifikt.
- (11) Alle ovennævnte direktiver (herefter »ligestillingsdirektiver«) er blevet gennemført af medlemsstaterne. I henhold til ligestillingsdirektiverne, undtagen direktiv 2000/78/EF, skal medlemsstaterne udpege et eller flere organer, der skal fremme, herunder evaluere og overvåge og støtte, ligebehandling af alle personer uden forskelsbehandling af de grunde, der er nævnt i de respektive direktiver (herefter »ligestillingsorganer«). Alle medlemsstater har således oprettet ligestillingsorganer.
- (12) Denne henstilling finder anvendelse på de ligestillingsorganer, der er oprettet i henhold til ovennævnte ligestillingsdirektiver.
- (13) Hvis der skal oprettes sådanne ligestillingsorganer i henhold til ligestillingsdirektiverne, skal medlemsstaterne i henhold til direktiverne sikre, at disse organer også har kompetence til at give ofre uvildig bistand, foretage uvildige undersøgelser af forskelsbehandling, offentliggøre uvildige rapporter og fremsætte henstillinger om ethvert spørgsmål vedrørende forskelsbehandling.
- (14) Kommissionen vedtog desuden den 2. juli 2008 et forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering ⁽⁵⁾. Forslagets anvendelsesområde omfatter a) social beskyttelse, herunder social sikring og sundhedsydelser, b) sociale goder, c) uddannelse og d) adgang til og levering af varer og tjenester, herunder bolig, som er tilgængelige for offentligheden. I henhold til det foreslåede direktiv skal medlemsstaterne også udpege et eller flere ligestillingsorganer på disse områder, som kan være de samme som dem, der allerede er oprettet i henhold til ligestillingsdirektiverne. Skønt forslaget endnu ikke er vedtaget, bør medlemsstaterne tilskyndes til at udpege ligestillingsorganer på disse områder, da erfaringen viser, at udpegningen af sådanne organer styrker beskyttelsen mod forskelsbehandling.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (EFT L 303 af 2.12.2000, s. 16).

⁽²⁾ Rådets direktiv 2004/113/EF af 13. december 2004 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser (EUT L 373 af 21.12.2004, s. 37).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (EUT L 204 af 26.7.2006, s. 23).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/41/EU af 7. juli 2010 om anvendelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i selvstændige erhverv og om ophævelse af Rådets direktiv 86/613/EØF (EUT L 180 af 15.7.2010, s. 1).

⁽⁵⁾ COM(2008)426 final.

- (15) I henhold til direktiv 2006/54/EF og 2010/41/EU skal medlemsstaterne desuden sikre, at ligestillingsorganernes opgaver omfatter udveksling af tilgængelige oplysninger med tilsvarende europæiske organer.
- (16) I en række medlemsstater omfatter ligestillingsorganernes mandat også hadforbrydelser og hadefuldt tale. Dette har relevans, navnlig for at sikre en effektiv gennemførelse af Rådets rammeafgørelse 2008/913/RIA ⁽¹⁾ om bekæmpelse af visse former for og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad ved hjælp af straffelovgivningen, hvori der fastsættes minimumsstandards for kriminalisering, retsforfølgelse og sanktionering af racistisk hadefuldt tale og hadforbrydelser.
- (17) Ud over deres forpligtelser i henhold til direktiverne til at oprette ligestillingsorganer har de fleste medlemsstater udvidet ligestillingsorganernes mandat til generelt at omfatte anvendelsesområdet for forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, får så vidt angår beskæftigelse og erhverv, adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, uddannelse, social beskyttelse og sociale goder, således at de dækker anvendelsesområdet for direktiv 2000/78/EF, samt andre områder.
- (18) Teksten i ligestillingsdirektiverne giver medlemsstaterne en bred skønsmargen med hensyn til ligestillingsorganernes opbygning og funktion. Dette resulterer i betydelige forskelle mellem medlemsstaternes ligestillingsorganer, for så vidt angår deres mandat, beføjelser, strukturer, ressourcer og operationelle funktion. Borgernes adgang til beskyttelse er således undertiden utilfredsstillende, og den er forskellig fra den ene medlemsstat til den anden ⁽²⁾.
- (19) Nogle medlemsstater har oprettet flere ligestillingsorganer, hvilket kræver klare samordnings- og samarbejdsmekanismer.
- (20) I nogle medlemsstater er de eksisterende ligestillingsorganers mandat blevet udvidet til at omfatte meget forskellige områder uden en passende forøgelse af ressourcer. En række ligestillingsorganer har endog fået reduceret deres budgetter betydeligt, hvilket kan svække deres muligheder for at varetage deres opgaver ⁽³⁾.
- (21) Det fremhæves i undersøgelser, at nogle ligestillingsorganer ikke er uafhængige og effektive, f.eks. på grund af ydre pres eller utilstrækkeligt personale ⁽⁴⁾.
- (22) Uafhængigheden kan i praksis blive påvirket, navnlig når ligestillingsorganet oprettes som en del af et ministerium og modtager direkte instrukser fra regeringen.
- (23) Ligestillingsorganerne bør ikke i urimelig grad have fokus på nogle opgaver på bekostning af andre ⁽⁵⁾.
- (24) For at hjælpe grupper eller enkeltpersoner, der er udsat for forskelsbehandling, med at udøve deres rettigheder bør ligestillingsorganerne også øge offentlighedens bevidsthed om deres eksistens, om de gældende regler om forbud mod forskelsbehandling og om klageadgang. Alle bør i denne forbindelse have let adgang til ligestillingsorganer, fysisk og online. Indgivelse af klager bør også fremmes gennem fortrolighed og enkle procedurer, som er gratis.
- (25) For at bidrage til at sikre, at ligestillingsorganerne fungerer korrekt og på en ensartet måde i hele Unionen, synes det hensigtsmæssigt at henstille til medlemsstaterne, at de indfører standarder for ligestillingsorganer.

⁽¹⁾ Rådets rammeafgørelse 2008/913/RIA af 28. november 2008 om bekæmpelse af visse former for og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad ved hjælp af straffelovgivningen (EUT L 328 af 6.12.2008, s. 55).

⁽²⁾ Jf. bl.a. Human European Consultancy in partnership with the Ludwig Boltzmann Institute of Human Rights, oktober 2010, »A Study on Equality Bodies set up under Directives 2000/43/EC, 2004/113/EC and 2006/54/EC«, s. 177, og Det Europæiske Netværk af Ligestillingsorganer, oktober 2012 »Equality Bodies. Current Challenges«.

⁽³⁾ Human European Consultancy, op. cit., s. 78, 125, 142, og Det Europæiske Netværk af Ligestillingsorganer, op. cit., s. 8 og 17. Jf. ligeledes Det Europæiske Netværk af Ligestillingsorganer, »Strategic Role of Equality Bodies«, 2009, s. 43-44 og 52.

⁽⁴⁾ Human European Consultancy, op. cit., s. 70-145, og Det Europæiske Netværk af Ligestillingsorganer, op. cit., s. 8 og 13-20.

⁽⁵⁾ Europa-Kommissionen, 2006, »Catalysts for Change? Equality bodies according to Directive 2000/43/EC — existence, independence and effectiveness«, s. 57.

- (26) Behovet for standarder for ligestillingsorganer blev yderligere understreget i den fælles beretning fra 2014 om anvendelsen af direktiv 2000/43/EF og 2000/78/EF ⁽¹⁾, rapporten fra 2015 om anvendelsen af direktiv 2004/113/EF ⁽²⁾ samt i evalueringsrapporten om henstillingen om løn og åbenhed fra 2014 og i EU's handlingsplan 2017-2019 om bekæmpelse af kønsbestemte lønforskelle ⁽³⁾. Europa-Parlamentet opfordrede desuden til indførelse af standarder for ligestillingsorganer i sin beslutning fra 2015 ⁽⁴⁾.
- (27) De Forenede Nationer ⁽⁵⁾, Det Europæiske Netværk af Ligestillingsorganer ⁽⁶⁾ og Europarådet ⁽⁷⁾ har allerede vedtaget standarder for ligestillingsorganer og menneskerettighedsinstitutioner.
- (28) Denne henstilling er rettet til medlemsstaterne. Den har til formål at bidrage til at mindske forskellene i standarderne for ligestillingsorganer i hele Europa.
- (29) I henstillingen opstilles standarder for ligestillingsorganernes mandat, uafhængighed, effektivitet, tilgængelighed og samordning og for adgang til organerne for at sikre, at de kan varetage deres funktioner effektivt.
- (30) Denne henstilling bygger på Kommissionens tilsagn om at opfordre og hjælpe medlemsstaterne til at forbedre deres evne til at håndhæve EU-retten og sørge for klageadgang for at sikre, at enkeltpersoner og grupper, der er udsat for forskelsbehandling og er beskyttet af EU-retten, kan udøve deres fulde rettigheder i overensstemmelse med meddelelsen »EU-retten: Bedre resultater gennem bedre anvendelse« ⁽⁸⁾. Uafhængige ligestillingsorganer spiller en afgørende rolle for en effektiv gennemførelse af EU-retten og en omfattende og konsekvent håndhævelse heraf. Ligestillingsorganer er også værdifulde for den fortsatte udvikling af lige og rummelige demokratiske samfund.
- (31) På de områder, der er omfattet af Unionens kompetence, skal standarder for ligestillingsorganer også overholde de tilgængelighedskrav, der er fastlagt i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. Denne konvention blev godkendt på Det Europæiske Fællesskabs vegne ved Rådets afgørelse 2010/48/EF ⁽⁹⁾ og er således en integrerende del af EU's retsorden og har forrang for afledt EU-ret.
- (32) Direktiv 2000/43/EF, 2000/78/EF, 2004/113/EF og 2006/54/EF pålægger medlemsstaterne at meddele alle tilgængelige oplysninger om deres gennemførelse, således at Kommissionen kan udarbejde en rapport med en vurdering af de foranstaltninger, de har truffet i henhold til de relevante direktiver. Meddelelsen skal ske inden for visse forud fastsatte intervaller ⁽¹⁰⁾, således at Kommissionen kan vedtage og offentliggøre rapporten. Medtagelse af oplysninger om medlemsstaternes overholdelse af nærværende henstilling i denne meddelelse vil muliggøre en vurdering af dens indvirkning.

⁽¹⁾ Fælles beretning om anvendelsen af Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse (»direktivet om racelighed«) og af Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (»direktivet om beskæftigelseslighed«) (COM(2014) 2 final).

⁽²⁾ Rapport om anvendelsen af Rådets direktiv 2004/113/EF om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser (COM(2015) 190 final). Dette behov blev også nævnt i midtvejsevalueringen af EU-rammen for de nationale strategier for romaernes integration (COM(2017) 458 final), i Agenturet for Grundlæggende Rettigheds rapport om grundlæggende rettigheder fra maj 2017 og i rapporten om gennemførelsen af Kommissionens henstilling om styrkelse af princippet om lige løn til mænd og kvinder gennem åbenhed (COM(2017) 671 final).

⁽³⁾ Rapport om gennemførelsen af Kommissionens henstilling om styrkelse af princippet om lige løn til mænd og kvinder gennem åbenhed, op. cit. og EU's handlingsplan 2017-2019 om bekæmpelse af kønsbestemte lønforskelle (COM(2017) 678 final).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets beslutning af 8. oktober 2015 om anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (2014/2160(INI)).

⁽⁵⁾ FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder (OHCHR), principper vedtaget af FN's Generalforsamling om nationale institutioners status (Parisprincipperne), resolution 48/134 af 20. december 1993, og generelle bemærkninger om fortolkningen og gennemførelsen af disse principper fra det internationale koordinationsudvalg for nationale institutioner vedrørende fremme og beskyttelse af menneskerettigheder af 21. februar 2018.

⁽⁶⁾ Det Europæiske Netværk af Ligestillingsorganer, 2016, »Developing Standards for Equality Bodies. An Equinet Working Paper«.

⁽⁷⁾ Den Europæiske Kommission mod Racisme og Intolerance (ECRI), revideret generel henstilling nr. 2 om ligestillingsorganer til bekæmpelse af racisme og intolerance på nationalt plan — »Equality Bodies to combat racism and intolerance at national level«, CRI (2018) 06 af 7.12.2017.

⁽⁸⁾ C(2016) 8600.

⁽⁹⁾ Rådets afgørelse 2010/48/EF af 26. november 2009 om Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af De Forenede Nationers konvention om handicappedes rettigheder (EUT L 23 af 27.1.2010, s. 35).

⁽¹⁰⁾ Hvert fjerde år i henhold til direktiv 2006/54/EF og hvert femte år i henhold til direktiv 2000/43/EF, 2000/78/EF og 2004/113/EF.

- (33) På EU-plan berører nærværende henstilling ikke principperne om national procesret og medlemsstaternes retstraditioner. Den udvider ikke Unionens beføjelser som fastlagt i traktaterne og afledt EU-ret —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

KAPITEL I

FORMÅL OG EMNE

- (1) Formålet med denne henstilling er at fastsætte foranstaltninger, som medlemsstaterne kan anvende til at hjælpe med at forbedre ligestillingsorganernes uafhængighed og effektivitet, navnlig hvad angår deres evne til at sikre, at enkeltpersoner og grupper, der er udsat for forskelsbehandling, kan udøve deres fulde rettigheder.
- (2) Alle medlemsstater bør sikre, at ligestillingsorganerne kan udføre deres funktioner som fastsat i direktiv 2000/43/EF, 2004/113/EF, 2006/54/EF og 2010/41/EU uafhængigt og effektivt.

KAPITEL II

ANBEFALEDE FORANSTALTNINGER

1.1. Ligestillingsorganernes mandat

1.1.1. *Former for forskelsbehandling og anvendelsesområde for ligestillingsorganernes mandat*

- (1) Ud over deres forpligtelser i henhold til direktiv 2000/43/EF, 2004/113/EF, 2006/54/EF og 2010/41/EU for så vidt angår udpegelse af organer til fremme af ligebehandling (herefter »ligestillingsorganer«) bør alle medlemsstaterne overveje at udpege et ligestillingsorgan med fokus på forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering inden for anvendelsesområdet for direktiv 2000/78/EF.
- (2) Medlemsstaterne bør overveje at udvide ligestillingsorganernes mandat, således at det omfatter alle forbudte former for forskelsbehandling inden for beskæftigelse og erhverv, adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, uddannelse, social beskyttelse og sociale goder, herunder hadefuld tale relateret til disse former for forskelsbehandling på disse områder.
- (3) Både for så vidt angår organer med et enkelt mandat og ligestillingsorganer, der har flere mandater og/eller håndterer flere former for forskelsbehandling, bør ligestillingsorganernes interne struktur sikre, at der er fokus på hver del af mandatet og på hver enkelt form for forskelsbehandling. Dette bør stå i et rimeligt forhold til virkningen af den pågældende form for forskelsbehandling, og ressourcerne bør fordeles på passende vis.

1.1.2. *Funktioner omfattet af ligestillingsorganernes mandat*

Uvildig bistand

- (1) Medlemsstaterne bør tage hensyn til følgende aspekter af den uvildige bistand til ofre: modtagelse og behandling af individuelle eller kollektive klager, juridisk rådgivning til ofre, herunder i forbindelse med deres klager, deltagelse i mægling og indgåelse af forlig, repræsentation af klagerne i retten og deltagelse i egenskab af amicus curiae eller ekspert, hvis det er nødvendigt.
- (2) Medlemsstaterne bør også tage hensyn til, at uvildig bistand til ofre kan indebære at give ligestillingsorganerne mulighed for at anlægge eller deltage i retssager med henblik på at bekæmpe strukturel og systematisk forskelsbehandling i sager, som organerne selv har udvalgt på grund af deres omfang, alvor eller behovet for at skabe juridisk klarhed. Sådanne retssager kan finde sted i organets eget navn, i ofrenes navn, eller føres af den eller de organisationer, der repræsenterer ofrene, i overensstemmelse med national procesret.

- (3) Medlemsstaterne bør ligeledes tage hensyn til, at bistand til ofre kan omfatte fremsættelse af henstillinger eller, hvis dette er tilladt i henhold til national ret, udstedelse af retligt bindende afgørelser i forbindelse med individuelle eller kollektive sager om forskelsbehandling samt opfølgning herpå for at sikre gennemførelsen.
- (4) Medlemsstaterne bør gøre det muligt for ligestillingsorganerne at indsamle relevant dokumentation og relevante oplysninger i overensstemmelse med national ret.
- (5) Hvis ligestillingsorganerne har retsevne til at træffe bindende afgørelser, bør medlemsstaten også give dem beføjelse til at træffe passende, effektive og forholdsmæssige sanktioner.
- (6) Udøvelsen af de beføjelser, der tillægges ligestillingsorganer, bør være underlagt de fornødne garantier, herunder, hvis det er relevant, effektive retsmidler og en retfærdig procedure. Retten til domstolsprøvelse af bindende afgørelser truffet af ligestillingsorganer, der har beføjelse til at træffe sådanne afgørelser i henhold til national ret, bør navnlig fastslås udtrykkeligt i national ret.

Uafhængige undersøgelser

- (7) Medlemsstaterne bør give ligestillingsorganerne beføjelse til at foretage regelmæssige uafhængige undersøgelser. Omfanget og udformningen af undersøgelserne bør sikre, at der indsamles tilstrækkelige solide data om forskelsbehandling, således at der kan foretages den analyse, som er nødvendig for at drage evidensbaserede konklusioner om, hvor de største udfordringer ligger, og hvordan de håndteres.

Uafhængige rapporter

- (8) Medlemsstaterne bør give ligestillingsorganerne beføjelse til at offentliggøre regelmæssige uafhængige rapporter og forelægge dem for de berørte offentlige institutioner, herunder de relevante nationale eller regionale regeringer og parlamenter, hvor det er relevant. De bør være så omfattende, at der kan foretages en samlet vurdering af situationen med hensyn til forskelsbehandling i medlemsstaten på de enkelte omfattede områder.
- (9) Med henblik på udarbejdelse af uafhængige rapporter af høj kvalitet bør medlemsstaterne give ligestillingsorganerne beføjelse til at udføre uafhængig forskning. Dette kan omfatte indsamling af data, navnlig om antallet af klager over de enkelte former for forskelsbehandling, varigheden af den administrative procedure fra indgivelsen af klagen til afslutning af sagen, resultatet af den administrative procedure og antallet, varigheden og udfaldet af retssager, som ligestillingsorganerne er involveret i.

Anbefalinger fra ligestillingsorganer

- (10) Medlemsstaterne bør sikre, at de offentlige myndigheder i muligt omfang tager hensyn til ligestillingsorganernes anbefalinger om lovgivning, politik, procedure, programmer og praksis. Det bør sikres, at de offentlige myndigheder informerer ligestillingsorganerne om, hvordan der er taget hensyn til anbefalingerne, og offentliggør disse oplysninger.

Fremme af ligestilling

- (11) For at fremme ligestilling og mangfoldighed bør medlemsstaterne give ligestillingsorganerne mulighed for at bidrage til bekæmpelse af forskelsbehandling, især ved at tilbyde uddannelse, information, rådgivning, vejledning og støtte til de aktører, der er pålagt forpligtelser i henhold til ligestillingsdirektiverne, institutioner og enkeltpersoner, og til at øge offentlighedens bevidsthed om organernes eksistens, om de gældende regler om forbud mod forskelsbehandling og om klageadgang.
- (12) Medlemsstaterne bør i denne forbindelse også give ligestillingsorganerne mulighed for at deltage i den offentlige debat, føre en regelmæssig dialog med offentlige myndigheder, kommunikere med grupper, der er udsat for forskelsbehandling, og interessenter og fremme bedste praksis og positive foranstaltninger.

1.2. Uafhængighed og effektivitet

1.2.1. Uafhængighed

- (1) For at sikre, at ligestillingsorganerne er uafhængige i varetagelsen af deres opgaver, bør medlemsstaterne overveje elementer såsom organiseringen af disse organer, deres plads i den overordnede administrative struktur, deres budget og deres procedurer for forvaltning af ressourcer med særlig fokus på procedurer for udnævnelse og afskedigelse af personale, herunder personer i ledende stillinger. Dette bør ske uden at berøre medlemsstaternes særlige nationale organisationsstrukturer.
- (2) Medlemsstaterne bør sikre, at personalet i ligestillingsorganer, herunder personer i ledende stillinger og bestyrelsesmedlemmer, afholder sig fra enhver handling, der er uforenelig med deres hverv, og ikke, så længe deres embedsperiode varer, udøver uforenelig lønnet eller ulønnet virksomhed.

1.2.2. Ressourcer

- (1) Medlemsstaterne bør sikre, at det enkelte ligestillingsorgan råder over de nødvendige menneskelige, tekniske og finansielle ressourcer samt lokaler og infrastruktur til effektivt at kunne udføre sine opgaver og udøve sine beføjelser. Ved tildelingen af ressourcer til ligestillingsorganerne bør der tages hensyn til tillagte kompetencer og opgaver. Ressourcerne kan kun anses for at være tilstrækkelige, hvis de giver ligestillingsorganerne mulighed for at varetage deres ligestillingsfunktioner effektivt inden for en rimelig frist og inden for de frister, som er fastsat i national ret.
- (2) Medlemsstaterne bør sikre, at ligestillingsorganerne har et tilstrækkeligt antal ansatte, og at de er tilstrækkeligt kvalificerede med hensyn til færdigheder, viden og erfaring til at kunne varetage alle ligestillingsorganernes funktioner på passende vis og effektivt.
- (3) Medlemsstaterne bør give ligestillingsorganerne mulighed for at overvåge gennemførelsen af deres egne afgørelser samt afgørelser truffet af institutioner, kompetente instanser og domstole i sager om forskelsbehandling. De bør med henblik herpå straks underrettes om sådanne afgørelser og om de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre dem.

1.2.3. Indgivelse af klage, klageadgang og tilgængelighed

- (1) Medlemsstaterne bør sikre, at det er muligt at indgive klager til ligestillingsorganer mundtligt, skriftligt og online på et sprog, som klageren har valgt, og som almindeligvis anvendes i den medlemsstat, hvor ligestillingsorganet er beliggende.
- (2) Medlemsstaterne bør sikre, at proceduren for indgivelse af klager til ligestillingsorganer er enkel og gratis.
- (3) Medlemsstaterne bør pålægge ligestillingsorganerne at tilbyde vidner og whistleblowere og i muligt omfang personer, der klager over forskelsbehandling, fortrolighed.
- (4) Medlemsstaterne bør sikre, at alle har let adgang til ligestillingsorganernes fysiske lokaler, deres information, herunder informationsteknologier, og tjenesteydelser og produkter såsom dokumenter og audiovisuelt materiale eller møder og arrangementer for offentligheden, eller som er åbne for offentligheden. De bør navnlig være tilgængelige for personer med handicap, til hvem der desuden skal sørges for en rimelig tilpasning som defineret i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, for at sikre personer med handicap adgang til ligestillingsorganer på lige fod med andre.
- (5) Hvis det er nødvendigt af geografiske eller andre årsager, bør medlemsstaterne overveje at gøre det muligt for ligestillingsorganerne at etablere lokale og/eller regionale ligestillingskontorer eller iværksætte lokale og/eller regionale outreachinitiativer for at sikre en regelmæssig midlertidig tilstedeværelse.
- (6) Medlemsstaterne bør sikre ligestillingsorganerne et tilstrækkeligt budget og tilstrækkelige ressourcer, således at de kan gennemføre effektive oplysningskampagner for at informere offentligheden om deres eksistens og om muligheden for at indgive klager om forskelsbehandling.

1.3. Samordning og samarbejde

- (1) Hvis der er flere ligestillingsorganer i samme medlemsstat, bør medlemsstaterne give dem mulighed for en regelmæssig og effektiv samordning for at sikre, at de anvender principperne om ikkeforskelsbehandling på en sammenhængende måde. Ligestillingsorganerne bør ikke i urimelig grad have fokus på nogle opgaver på bekostning af andre. Andre kompetente organer bør inddrages i oplysningsaktiviteter i muligt omfang, således at offentligheden er fuldt informeret.
- (2) Medlemsstaterne bør give ligestillingsorganerne mulighed for at indlede en dialog og samarbejde effektivt med relevante nationale myndigheder og organer i samme medlemsstat. Ligestillingsorganerne bør i denne forbindelse høres i god tid og på en gennemskuelig måde om politik- og lovforslag og om udviklingen på områder, der er omfattet af deres mandat.
- (3) Medlemsstaterne bør give ligestillingsorganerne beføjelse til at samarbejde på EU-plan og på internationalt plan med andre ligestillingsorganer og andre organisationer, herunder gennem fælles undersøgelser.
- (4) Medlemsstaterne bør give ligestillingsorganerne beføjelse til at samarbejde med relevante organer. Disse omfatter de nationale rammer, der er udpeget i henhold til artikel 33, stk. 2, i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, nationale romakontaktpunkter, civilsamfundsorganisationer, og — for at sikre, at midlerne ikke fordeles til projekter, der involverer forskelsbehandling — de myndigheder, der forvalter de europæiske struktur- og investeringsfonde.

KAPITEL III

MEDLEMSSTATERNES RAPPORTERING

Medlemsstaterne opfordres til at medtage oplysninger om, hvordan de følger op på denne henstilling, i deres rapportering om gennemførelsen af direktiv 2000/43/EF, 2000/78/EF, 2004/113/EF og 2006/54/EF.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. juni 2018.

På Kommissionens vegne
Věra JOUROVÁ
Medlem af Kommissionen
